

MARIJAMPOLĖS SŪDUVOS GIMNAZIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO

2015 m. rugsėjo 1 d. Nr. V-111
Marijampolė

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 3 punktu ir Marijampolės Sūduvos gimnazijos mokytojų tarybos 2015-06-19 posėdžio protokolu Nr. 7-3, t v i r t i n u Marijampolės Sūduvos gimnazijos pedagoginių darbuotojų etikos kodeksą (pridedama).

Gimnazijos direktorius

Alvydas Zdanys

MARIJAMPOLĖS SŪDUVOS GIMNAZIJOS PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagoginių darbuotojų etikos kodekse (EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi mokytojai, specialistai ir administracija.

2. EK skiriamas tam, kad padėtų gimnazijos pedagoginiams darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. EK papildo pedagoginių darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, gimnazijos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Apkalba – apkalbėjimas, blogos kalbos, šmeižimas, tiesos iškraipymas.

5. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

6. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

7. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

8. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

9. Familiarus elgesys – per daug laisvas, nesivaržantis.

10. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

11. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

12. Komplimentas – pagyrimas, norint suteikti malonumo ar įtikti.

13. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

14. Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareiškumui, atsakingumui, kūrybingumui, sąžiningumui, teisingumui, žmoniškumui, objektyvumui grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

15. Privatus – priklausantis atskiram asmeniui, nuosavas; netarnybinis, neoficialus.

16. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

17. Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

18. Viešas – visiems skirtas, visuomenės naudojamas; atviras, neslaptas.

19. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

20. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

21. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

22. EK paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas gimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.

23. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

24. Formuoti mokytojų, specialistų ir administracijos darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

25. Padėti įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

26. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti gimnazijos siekius, puoselėti gimnazijos tradicijas, garbingai atstovauti gimnazijai, etiškai elgtis tiek gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

27. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.

28. Gimnazijos vadovas teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ar moksleivių pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus, užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus, naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.

29. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

30. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (gimnazijos taryba, metodine taryba, mokinių parlamentu ir kitomis).

31. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams .

32. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

32.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, religinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

32.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

32.3. pedagoginių darbuotojų nepagarbus atsiliepimas apie kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

32.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

32.5. pedagoginių darbuotojų nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos situacijos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

32.6. nekultūringa kalba, necenzūrinių žodžių ir keiksmažodžių vartojimas;

32.7. ne dalykinio stiliaus apranga;

32.8. alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų vartojimas gimnazijoje ir jos teritorijoje.

33. Apdovanojant, vertinant kolegos veiklą turi būti remiamasi tik dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

34. Mokytojų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas ir gynimas, viešumas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių gimnazijos bendruomenės nario etikos principų.

35. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis garbingai, tolerantiškai. Etikos komisijai išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti konstruktyvaus sprendimo.

36. Pedagogo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

36.1. nepakantumas kolegų argumentuotai kritikai;

36.2. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

37. Tausoti ir atsakingai naudoti gimnazijos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

37.1. gimnazijos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

37.2. piktnaudžiavimas gimnazijos ištekliais (spausdinimas, kopijavimas ir pan.) vykdant su ugdomąja veikla susijusius projektus;

37.3. gimnazijos nuosavybės niokojimas ypač dirbant ne savo kabinete (dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo, neatsakingumo).

38. Gimnazijos etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

39. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

40. Kiekvienas mokytojas ir darbuotojas turi korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą (tik savo kolektyve) esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

41. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

42. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan..

43. Mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams (plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių rezultatų klastojimas).

44. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo kurso tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės, bet ne nuo mokinio elgesio.

45. Su vertinimo sistema kiekvieno dalyko mokytojas privalo savo mokinius ir tėvus supažindinti (geriausia elektroniniu būdu, padiktuoti į sąsiuvinius ar kitu tinkamu būdu) mokslo metų pradžioje, o apie pakeitimus mokinius būtina informuoti prieš darbo vertinimą.

46. Vertinimo pagrindimas ir klaidų paaiškinimas būtinas po kiekvieno darbo, kurį mokiniai atsiskaito.

47. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymo kursu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

48. Netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį bendruomenės nariui.

49. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, nesieti tokio pobūdžio informacijos su žinių įvertinimu.

50. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems). Neapkalbinėti kolegų ir mokinių, neskleisti negatyvios informacijos apie gimnaziją už jos ribų.

51. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

52. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

53. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

54. Priimtas EK skelbiamas viešai gimnazijos internetiniame puslapyje.

55. Gimnazijos bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.

56. EK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 gimnazijos mokytojų, išrinktų mokytojų tarybos posėdyje balsavimu.

57. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu EK darbo reglamentu. Reglamentas parengiamas išrinktos komisijos

58. Už etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikomos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, išvadų pateikimas direktoriui). Etikos kodekso priežiūrą vykdančios EK sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojantis aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

59. EK negali numatyti visų kodekso pažeidimo atvejų, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etikai nederamo elgesio, EK nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su EK pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

60. EK priimtas kaip gimnazijos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

VII. ETIKOS KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

61. Gavus raštišką informaciją apie Etikos kodekso nuostatų pažeidimą, Etikos komisija turi išsamiai išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi.

62. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas.

63. Etikos komisijos nutarimai priimami balsuojant.

64. Su Etikos komisijos sprendimais supažindinami bendruomenės nariai, galimai pažeidę gimnazijos EK nuostatas.

65. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

VIII. KONFLIKTINIŲ SITUACIJŲ SPRENDIMO SEKA

66. Kilus tarpasmeniniam konfliktui tarp bendruomenės narių (pedagogų, mokinių ar jų teisėtų atstovų, kitų gimnazijos darbuotojų), abi konflikte dalyvaujančios pusės turi teisę kreiptis į gimnazijos Etikos komisiją. Prieš pradėdant nagrinėti konfliktą abi pusės kviečiamos į pokalbį su EK nariais.

67. Etikos komisija per 5 darbo dienas išanalizuoja konflikto priežastis bei aplinkybes ir priima sprendimą.

68. Su Etikos komisijos sprendimu supažindinamos abi konflikte dalyvavusios pusės, siekiama susitaikymo.

SUDERINTA

Marijampolės Sūduvos gimnazijos
mokytojų tarybos 2015-06-19
posėdžio protokolu Nr. 7-3